

qui non aspicit periculum diuisionis ciuili in regno francie/qualis non fuit a diebus sue institutionis. Et sane eo piculosior est diuisionis q̄ magis intranea/et q̄ magis inter capita regni. Et q̄ sub specie religionis fieret. Nam nunc expectandum est illud quod dicit scriptura. Amicus qui vult recedere ab amico/occasiones querit. Et illud decreti. Scisma disponit ad heresim. quia recedens ab ecclesia/errores fingit ut recte discessisse videatur. Et hoc iam piculum habemus in ianuis nisi celeriter et cautiissime prouiderimus. Addito quod nulla sit iplacabilior et irremediabilior diuisionis/quam illa que fit sub religionis preteru. In tunc quod in hoc casu putet frater se obsequium prestare deo prosequendo fratrem. Addito propterea quod magna pernicitiam maior non spero/et sensum in subtractione. Vel nunc dum videtur que secuta sunt/voluntaria et punitissima est obedire et reuertit/nec obstat forte ad reuertendum nisi timore. que sublatore/et data audacia/ipsi est cum piculo corporis et reus suorum/et suorum viderent voluntatem. Quid si descenderimus ad pericula/que sciet omittimus/arbitramur idubie quod rei huius ingens et horredus pateret aspectus. et stupore vehementer sola sui cogitatione causaret. Ne ve regno huic scandalum. ne pesti scismatice/si diuisionem in regno adducat. sicut iam posuit in imperio. Sed ve supra modum si nobis hereses peruat. quibus ipsam scisma irremediabiliter radice/et radicatum iugiter alatur/crecat/dilatur/atque roboratur.

Ex his omnibus

hinc inde tactis/et insoluit/et piculum est in quo li labyrintho vix egressibili positi sumus/et vinculis vix extricabilibus iretiti/quis vicisposuerimus in rheribus pedes/et in maculis eorum ambulamus/iuxta verba Job. Cum igitur agustie nobis sint vndique/et cum igrum quod agere debeamus/ego in insipientia mea solum videro residui et consilij cum iosaphat rege. i. Paralip. x. Et oculos nostros ad deum dirigamus/si forte auertat iram suam a nobis. Si forte non auferat consilium a prudentibus/et senioribus/sic videtur hactenus abstulisse. Quamuis huius fieri in tanta peccatorum abominabiliu colluue in tam obstinata et incorrecta flagitiorum nequarum multiplicatione/vix expecto et vix spero. nisi quod mie diuina est numerus. et solus est medicus/qui despatos morbos ad sanitatem adducit. ne glie autem eius stulta presumptio omnis carnis. quasi homo pacem effecerit. Si quid autem vel in dubio dicere

necesse sit/et per medio prout dicam sub correctione. Videret itaque ante omnia tractandum huius negotij cum inter dominos omnes de sanguine regio. cum consensu/et absque maliuola/aut acerba contentione. cum quibusdam patris non nimis hinc vel inde affectat. Et quod non tamen timerent de statu suo in posterum/nec tamen affectaret nouam statum exaltationem quod metiri velle presumere/et iordina/et timore/odio/vel fauore/cuiuscumque. Quibus in vnum congregatis/et ambulare volentibus in domo domini cum consensu/spandum est in illo quod est deus pacis et dilectionis. et cuius locus in pace factus est. et quod est in medio eorum quod se congregant in nomine suo. quod ipse expediens aliquid in materia ministrabit. Alioquin si seorsum per attentiones/et peculiaritates/et simultates/et comminationes/negotium huius de pace restauranda tractet. non nisi diuisiones crudeliores/et multo pluciores generabunt/et erit immedicabile vulnus. Et tandem quod dei pietas auertat super capita nostra dum prederem/et ricabimur/imo dum nos plus quam hostiliter ad mortem persequemur/irruent quaquaversum/hostes alieni/inferdiatores regni huius/ad perdendum et vastandum patissimum/et nos iam non ut hostes suos/ sed ut scismaticos et hereticos/et saracenos liberius persequendos inuadent/ut in fabulis aquila fecisse fingitur/de rana/et mure/certantibus. Sit vti nam vanus iste timor quem timeo nec tamen timere desinam/plus quam aliquid remediandi genus aliud quam queri video/aspicere me ruero.

¶ Finit.

Sequuntur quedam

proprium dominum Johem Berson edita tempore scismatis ecclesie.

Datur occasione sapientibus ut sapientiores fiant. propono eorum examinationi propositiones negatiuas/que sequuntur super materia consilij huius obedientie. Et quibus patebit citius si sit expediens aut non/consilium huius celebrari et si sic que cautela debeat obseruari.

Non expedit fieri

consilium generale huius obedientie/ad tractandum et sententiandum de criminibus domini Benedicti si/ubi per quosdam ipositis/ut puta de perurio/et scismate/et heresi/aut de suspitione vehementi super istis. Primo quod obedientia ista in se in partibus suis diuisa est circa iudicium/de actibus papam. alijs dicentibus quod bonus est/et sufficiens

De concilio generali

cienter obtulit p̄sertim nouissime. alijs cō/
trariū asserentib⁹. **T**ractare igit talia corā
multitudine tā multipliciter diuisa/ esset po
ti⁹ induratio ⁊ noua multiplicatio diuisio
nū. q̄ illaz sedatio. attento q̄ ita req̄reret
dñs **B**ndict⁹ fieri sup dictis hereticis illo
rū q̄ sibi subtraxerunt. **S**ecundo qz cō
ciliū h̄mōi ad hūc finē. aut fieret fm̄ formā
p̄scriptā a iure. aut noua inuētiōe. **S**i pri
mo mō stat q̄ b̄ndict⁹ deberet p̄esse etiaz
sub noua submissione/ ⁊ tñ reb⁹ stantib⁹ vt
stāt nō videt q̄s loc⁹ esset ap̄t⁹ sibi ad secu
ritatē cū detineat̄ inclusus. **N**ec videt q̄ p̄
manētes in subtractione sue vocationi obe
dirēt. et ita nihil agerēt. **S**i aut̄ fieret cōciliū
um p̄ nonos modos p̄ter formā iuris/ non
videt mod⁹ h̄simil⁹/ aut̄ celebratiōez cōciliū/
quō plati ⁊ p̄ncipes in vñū cōcordarēt. vno
volente vñū modū/ altero aliū. et eēt tracta
tus in tractādo h̄ dispēdiōsissim⁹ ⁊ sūptu
osissim⁹ sine maḡ fructu. **T**ertio qz in de
terminatione hui⁹ materie necesse esset multa
p̄currere et allegare/ tāgentia fidē ⁊ mores/
sed tales materias nō expedit in h̄ cōcilio v̄
tilare ad determinādū. put statim dictū est
Quarto qz nūc oīa p̄nt fieri ad vnitatem
vniuersalē ecclie/ erga alias p̄curendā/ quē
admodū si tota hec materia eēt cōcilio isto
terminata/ siue papa remaneat siue nō/ at
tentio q̄ offert oīa q̄ nouiter elect⁹ quecūqz
posset offerre/ imo ap̄d talem aut p̄ tali no
uiter electo/ fieri possent noue colligatiōes
et p̄firmatiōes peiores p̄orib⁹/ et fieret h̄simil⁹/
militer noua diuisio/ aut iā facta p̄inuare
tur in hac obediā. **N**on expedit fieri cōciliū
ad tractādū determinatiue materias/ si/
dei. **R**ō ad h̄ qz esset dare occasionē scādali
⁊ piculi magni i fide n̄ra. si aliōd determinarē
ista ps siue altera/ in materia q̄ oēs tāgit. et
q̄ ab oīb⁹ dz approbari. quē admodū patu
it de latinis ⁊ grecis. **F**acile tñ eēt ⁊ h̄simil⁹
le q̄ determinationē in hac pte factaz/ non
approbaret altera ps. p̄rim si in aliq̄ tāgi
videret stat⁹ eoz in materia hac scismatice.
sicut tñ tāgeret etiā apud istā pte. **E**t forte
ita apud aliā dñr multe assertiones de fide
in q̄b⁹ esset aduersissima sn̄ia int̄ diuersas
obediētias. imo ⁊ inter multos eiusdē obe
dientie. **U**t sup materia appellatiōis a pa
pa. **E**t super eo q̄ renuēs cedere/ aut cessio
nē facere est scismatic⁹. **E**t q̄ non adherēs
subtractioni est suspect⁹ de scismatice/ vel
ecclie aduersus/ vel in latitudine scismatici

corum/ et ita de similibus multis/ **C**onstat
q̄ de p̄ma istaz p̄positionū est p̄rouerbia i
regno francie apud theologos ⁊ decretistas
⁊ inter multos de cōcilio regis ⁊ de plamen
to/ ⁊ alios de vniuersitate. ⁊ inter se mutuo
Et de alijs duabus assertionib⁹ similiter
ampli⁹. qm̄ altera obediētia nunq̄ tales
p̄cederet. imo reputaret erroneas/ p̄pter qd
p̄spicuum est nō esse tutū talia determina
re p̄ modū auctoritat⁹ cōciliū generalis. **S**z
nec deberēt tales assertiones leuiter in p̄ti
cularib⁹ poni qz reputat̄ h̄ ab alijs ad iniu
riam suā. vt dicere q̄ error sit in fide si asse
ratur q̄ stante dubio probabili de papatu
apud duos contendentes alteri sit adherēs
dum/ quia non videtur esse possibile mai⁹
dubiū. p̄babile/ q̄ sit in casu presentis scis
matis. **E**t tñ vtraqz obediētia dicit obediē
dū suo. **E**t ita de similibus. vt q̄ nō sit alia
via humanit⁹ iuenibilis ad sedandū scisma
q̄ via cessionis/ cum iam videatur reddita
per se inefficax nisi cōcurrat saltē conciliū
generale/ quod excludere non bene saperet
⁊ qz certe circūstantijs negociōz variatis
p̄nt vie ⁊ remedia ad vnitatē habendā/ vari
o modo repiri. sicut ⁊ necessariū esse expe
riētia p̄ns notum facit. **N**on expedit
fieri cōciliū h̄mōi ad tractandū reformatōz
ecclie in morib⁹ per modū determinatiōis. **R**
Ratio ad h̄ est q̄ ad multa eadē sicut ad p̄ce
dentem p̄positionē. addito q̄ reformatō ec
clesie vniuersalis/ fieri nō p̄t in morib⁹/ sine
abolitione multoz statutoz sup excōicatio
nib⁹ ⁊ ceteris traditionib⁹ nimis multipli
catis/ que nec obseruant̄ nec obfuari p̄nt
rōnabiliter vbiqz/ p̄pter varietatē mox ⁊ tē
poz. **E**t tñ tales remotiones statutoz ⁊ ca
nonū antiquoz/ aut additiones nouoz
fieri neq̄unt rōnabiliter p̄ tota ecclia sine
consensu cōmuni. alias posset esse statiz di
uersitas nimia in moribus ⁊ iudicijs/ quo
ad ea que papa et cōsilia statuerūt. **S**i vero
diceretur q̄ multa bona p̄nt ibi auisari ⁊ di
scuti sed nō determinari/ pauca esset ibi vti
litas in cōpatione tanti facti. nam paucivi
ri l̄rati et p̄bi/ faciliter et forte p̄gruentius
ista considerarent/ extraherent ⁊ ordinarēt
Nolo tamen dicere qm̄ in multis partibus
possit ecclia p̄ suas ptes reformari/ imo h̄
necessesse esset. **S**ed ad hoc agendū suffice
rent cōcilia puincialia ⁊ ad q̄dam satis es
sent concilia diocefana ⁊ sinodalia/ put sus
per bacre iā aliq̄ sc̄pta sunt ⁊ auisata. si q̄s

veller ad op^o manū mitttere ⁊ ad fortia. **S**z
 heu desolatione desolata est ois terra / qz ne-
 mo est q̄ recogitet corde. ⁊ q̄runt oēs q̄ sua
 sūt. Non expedit p̄ restituēdo obedienti-
 am pape in spūalibz / fieri cōciliū hmōi ge-
 nerale. **P**rimo qz videt̄ implicatio sicut ta-
 ctū est / qz maneat subtractio hmōi a papa /
 ⁊ qz fiat cōciliū. **S**ecūdo qz facili^o ista resti-
 tutio ⁊ reductio tractari poterit in solo reḡ
 francie / si vez sit qz oēs alij iam restituerūt
 obedientiā. aut in ea pmāserūt / si vez sit et̄
 qz subtractō nō est facta pape etiā in regno
 nisi sub cōditione explicita / vt qdā dicunt /
 aut saltē implicita ⁊ q̄ de iure ⁊ eq̄tate debz
 intelligi. **H**ec cōditō est / q̄ usqz papa fecerit
 debitū suū / ⁊ concesserit ea q̄ sibi petebant^r
 ⁊ p̄t qz negationē fiebat subtractio. **N**az
 cessante cā cessare debet effectus. **A**ddi-
 to hoc qz subtractio nullo mō potuit fieri iu-
 ste / nisi ad finē vnionis / tanqz mediū ad h̄
 necariū. **A**lioq̄n tm̄ malū ⁊ insolitū nullo
 modo posset a culpa defendi. **S**i ergo nūc
 videatur qz subtractio non p̄dest ad vnio-
 nem. vel nō est necessaria / p̄pter cōdescensio-
 nem pape ad ea que petebant^r. cessare ipsa
 debet. qz si rebz stātibz vt stant erga pape
 p̄mptitudinē de cedendo / nō pōt de nouo
 fieri subtractio. sic cōcedere h̄nt aduersarij /
 vt videt̄. non p̄t aut debet eisdem rebz stā-
 tibus eadē subtractio cōtinuari. **T**ertio qz
 restitutio hui^o obedientie q̄ ad spūalia / fieri
 cōmodius ⁊ breui^o p̄t per assensum cardī-
 naliū / ⁊ reconciliationem mutuā / indulgē-
 do p̄rerita / ratificando que ratificāda eēt
 ad cautelā futuroz / ⁊ cōscientiaz serenationem
 ⁊ ad abolendam omnē infamie aut rebel-
 lionis notā / ⁊ q̄tinus in viā pacis cōi anio
 ⁊ eodē pede p̄cederz hoc obedientia cōcordi-
 us / qm̄ faciendo restōem debitū modis /
 nec subtrahētes / nec ille a quo facta est sub-
 tractio / remanerēt notati de talibus / quod
 difficilius esset euadere. si pec cōciliū ali-
 qd / feret determinatiua decisio.

Non expedit cōciliū tale celebrari p̄ re-
 stituendo obedientiā pape / in administra-
 tōibz bñficioz / ⁊ alioz hmōi. qz lz annexa
 sūt spūalibz. tm̄ p̄t tpalia notari. **P**rimo
 qz rōnes aliquē pōtes de non expediendo
 reformationē ecclesie vniuersalem in mori-
 bus tractare / faciūt p̄ hac p̄te ⁊ p̄ altero p̄n-
 cipali argumēto ad hāc p̄tē. **T**amē aduer-
 tendū est / qz si cōcederēt papā bñe de iure

dīno dñum vniuersale spūaliū ⁊ tpaliū / re-
 spectu oim. **T**m̄ p̄stat qz p̄ diuersitate tpmz
 locoz ⁊ statū. nec papa / nec eccia habue-
 rit aut h̄re dñt / in talibz dispensationibus
 aut administrationibz bñficioz / tpaliū iu-
 risdictionū / sile exercitiū aut executionem
 aut vsū. **I**taqz notū est qz eccia tpe xpi et
 aploz nullū habuit exercitiū aut executio-
 nē iuridicā ⁊ civilē circa hmōi tpalia / imo
 xps plus videt̄ factō ⁊ vbo tale exercitiū iu-
 risdictionis civilis phibuisse / qz pmisisse. lz
 nō dicā qz phibuerit aut oppositiū cōsulue-
 rit / nisi p̄ loco ⁊ tpe. **Q**uia enī eccia tūc mlti-
 plicanda erat per discursum aploz ⁊ fid-
 liū. iō talis iurisdictio tpalis ⁊ possessiones
 fuissent eis ad impedimētū / ⁊ tales sunt ad
 h̄ cōgruentie multe. **S**ed p̄ tpe **S**iluestri
 ⁊ **C**ōstantini magni placuit dño ad dilata-
 tionē eccie inspirare tum cōstantino / qz ta-
 les possessiones daret. tū eccie qz reciperet / et
 durauit hmōi doratio ecclesie vsqz ad tēpa
 nra p̄ successiones sanctissimoz patz **G**re-
 gorij ⁊ **A**mbrosij ⁊ alioz / qz non est credi-
 cile in retentione talū errasse cōtra xpi ius-
 sionē. **S**ed longe aliter in p̄mitiua doratio-
 ne distribuebant bona talia / qz postmodū
 tpe platoz / qz ceperūt paulatim refrigerce-
 re a sanctitate pōz / tandem abusi sunt tali-
 ter collationibz bñficioz ⁊ hmōi admistra-
 tione / qz pape paulatī ⁊ successiue ad se ml-
 ta reuocauerūt / vsqz adeo / qz finaliter dānis
 occasionibz ⁊ acceptis / qz nō est h̄ op^o recita-
 re / qz si tota collatio ⁊ iurisdictio talis / penes
 papā ⁊ ei^o curiā remanebāt. **I**ta vt vix eēt
 p̄lat^o qz posset minimū bñficiū cōferre. **C**ō-
 currebāt ad h̄ exactiones multiplices p̄ sta-
 tu pape ⁊ cardinaliū. ⁊ si fraudes ⁊ abusus
 ⁊ simonie cōmitterent / relinq̄ iudicanduz
 exptis. **D**ecidit̄ dñi qm̄ forte aliq̄bz
 videret̄ qz sit expediēs eccie vniuersali / redi-
 re oia ad p̄stinū statū eccie. seu illi^o / qz fuit tē-
 pore aploz q̄tū fieri cōgrue posset / abiectis
 talibz iurisdictionibz p̄ magna p̄te / qz reddi-
 derūt ecciam totā brutalē ⁊ carnalē / ⁊ nihil
 fere sapientē de his qz dei sunt erga saluē
 animaz / non ex se q̄dem sed aburentiū vi-
 tio. **V**el redeūdū esset ad statū eccie tpe sil-
 uestri ⁊ gregorij / qm̄ qlibet platus dimittē-
 batur in sua iurisdictione ⁊ sollicitudinis
 parte / ⁊ papa tenebat que sua erant / absqz
 tot refuatiōibus tot ⁊ continuis magnis
 exactionibus p̄ sustinendo statū curie et
 capitis nimis forte crescentem / suū ceteroz

De concilio generali

membroꝝ status. **A**d sciendum igitur istud/cum multis appenditijs de puisione clericorum sufficientiū rē. 2 ad puidendū expediēs est fieri determinationem 2 reformationem vniuersalē ecclesie. nā vniuersalē statū tangit. **S**ed dictum est pus q̄ reformatio talis fieri non debet in cōsilio solius obediētie isti. **S**i vero quis obijciat q̄ istud sic stare non pōt cū eis que dicta sunt de restitutione obediētie quo ad spūalia/quoniā esset ita bene periculū inobediētie culpabilis in vno sicut in alio. **R**espondetur q̄ latissima est differentia in spūalibus 2 temporalibus quo ad hoc/2 vti nam fuisse bene semp̄ intellecta a poribus 2 modernis. forte q̄ adhuc starent greci cū latinis. **P**atet enim ex hōre deductione q̄ papa potest remanere papa vniuersaliter in pfectiōe magna imo maiori q̄ erat **S**iluester/2 tamen nullum habebit exercitiūz actuale circa temporalia ecclesie vniuersalis/ per diocēses/ q̄ tuncunq̄ habeat dominium vel plenitudinem potestatis in habitu/que potestas ex causis certis pōt cohiberi 2 arceri. immo debet/ ne exeat in actuz sed dimittat singula singulis ministrare. **N**onne christus fuit papa perfectissimus nōne similiter **P**etrus. ipsi tamen omne exercitiūz abdicauerūt a se in talibz/ q̄s q̄s christus cum summa facilitate illud obtinere potuisset. **N**ihil ergo de pfectione status summi pontificis diminuit/ si pro causa rationali/remouetur ad tempus aut suspenditur sibi/ tanz anxia sollicitudo /tot curaz immortaliū 2 piculosisimarū in anima 2 corpore pro hōmō exercitiū circa temporalia distribuenda aut conferenda. augetur potus sua pfectio. 2 gratulari pfecto deberet in domino. **V**idetur vltorius pro hoc multis q̄ non expedit vnū solum caput p̄esse in tali exercitiū administrationis tpaliū. sicut expedit immo sicut necesse est vnū soluz/ p̄esse in spūalibus respectu omnium. **C**uius ratio est quia ea que fidei sunt debēt eadez apud oēs/ 2 hec identitas 2 vnitas vix aut nunq̄ ppetuari potest/ nisi recursus eēt finalis ad vnū caput. **S**ed de traditionibus humanis p regimine temporalium ecclesie/ totaliter oppositū inuenit. quoniā fm varietate tempoz locoz/ 2 gentiū/ 2 respectuum variāde sunt decretales 2 ordinationes super collationibus 2 regimine taliū tpaliū.

Et his omnibus que latius possunt dedu-

ci pbabiliter vellēt aliqui dicere nō esse expediēs fieri conciliū decisiuū sup restitutiōne vniuersali tpalis administrationis pape. **S**ed sup hoc debet conciliū vniuersale celebrari. **N**ec oportet illos esse vel dici scismaticos/ q̄ occasio e data 2 accidēte/ talem in temporalibus fecerūt aut faciūt subtractiones qz etiā stante vnitate eccle/ talis subtractio cōtingebat vel in toto vlt̄ in pte fieri fortassis debuisset/ 2 si absqz grauiori scissura ī spūalibus hoc potuisset ptingere. 2 ita sapientissima lucet in hac pte dei puidenna. q̄ ex malo scismatis/ alia bōa sciet elicere. **E**t si petat de quo viueret papa interim 2 cardinales. **R**espondetur q̄ si faciant debitum suū laborādo 2 diligenter inquirēdo sinez scismatis. p̄sumēdum est q̄ cito inueniēt/ 2 tūc p̄uidebit eis cōciliū generale qualiter erit expediēs honestū p̄ statu tanorū dñorū. **S**imilit̄ de modis puisionis sufficientiū clericorum tūc tractandū esset p̄ futuro

Non expedit cōciliū p̄fatum fieri tanq̄s viarū vnionis tūmodo reptiū. **R**atio est qm̄ materia hōmōi tā totaliter apra est 2 discussa. q̄ ad possibilitatē viarū 2 rōnabilitatē vel irōnabilitatē earū/ 2 non restat nisi cōuenire istā obediētiā cūz altera in aliqua viarum. **D**oc autē fieri potest/ si vnq̄s debeat fieri absqz tali cōcilio huius obediētie qm̄ non videt q̄ alia cōclusio ibidem concluderet/ q̄s q̄ summarē aduersarij de aliq̄ via assumenda. si enī vnā particula ris via lmitaret̄ inciderem̄ in incōueniēs quale patimur. **E**t his oibus nō determinatiue positis sed tūmodo examinatiue/ vide tur seq̄ q̄ nullo modo expedit nūc cōciliūz isti obediētie fieri nisi forte solū ad habendā liberā in p̄sulēdo deliberationē. 2 plenā p̄cordiā capitis 2 mēbroꝝ ad inuicēz/ sup modo 2 forma vniendi hanc obediētiāz secū 2 cū alia/ 2 hāc vnionē cōcorditer psequēdi. **A**d qd̄ ampli⁹ declarādū/ possent adduci p̄ticulares circūstantie sup diuersis affectionibus 2 intētionibus diuersoz. 2 sup per piculo maxio nouaz dissensionūz suboriendaz 2 vix vnq̄s sopiēdaz in spūalibus 2 tpalibus. **N**isi pus aue oīa lmitaret̄ ea q̄ tractāda eēt in cōcilio sup q̄b̄ fieret. **N**isi p̄terea fieret talis puissio sup p̄missis nō det̄minādis q̄ tāgūt fide 2 vlem ecciam/ q̄ cōuocato cōcilio nulli sup ipa disceptare aut saltē det̄minare p̄sumerēt. **D**emqz p̄stat aliq̄s affectat/ totalē penit⁹ decisionē bñdi

eti. et alij penit? B noluit. sed totis viribus obni-
terent. nec est ratio patens ad sui destitutioem. Ita-
tim sic inveniēda ut dicitur. Restat igitur
cōi et p̄cordi p̄silio vel deliberatiōe t̄m modo
q̄rere cū alijs viā aliquā in q̄ nobiscū p̄ue-
niāt p̄ uniēdo ecciam. siue via illa sit p̄uen-
tio siue cōpromissio h̄ns vim p̄siliū gene-
ralis i modificatiōe sua siue p̄siliū genera-
le formaliter siue cessio siue oēs vie in vnū
si debeat p̄fectus haberi finis put multi do-
ctores opinant. **Nā** et cessio ut dicitur fieri ne-
q̄t q̄ vnionē det verā in eccia sine p̄silio ge-
nerali et p̄ p̄sio neq̄ absq̄ p̄uentiōe et p̄fer-
tim renuēte cedere altero p̄tendentiū qm̄
p̄ p̄siliū taliter artabit q̄libet aut artari po-
terit q̄ requiret eoz p̄sensus. **Nā** si disen-
serint obedire p̄silio erūt palā scismatici. et
si scismatici erūt deponēdi. Quibz de p̄sili-
tis p̄cedendū erit ad nouā electionē libere
fiendā sicut eis a vita separatis aut libere ce-
dentibz. **An** v̄o ista sola causa vltimo
tacta sit sufficiens causa ad hoc q̄ expediat
aut de necessitate celebrandum sit b̄mōi cō-
siliū cōe isti? obedientie/attēta difficultate
in cōuocādo/et expensū et p̄iculis in p̄tinu-
ando. iudicēt illi ad q̄s spectat. et incōueni-
entibz maioribz prudent occurraut. **Ut**
vitas flāma ex discussione vtilitacione cla-
rior emergat p̄ponemus et soluem? obiectō
nes p̄tra viā mediā q̄ put expedit tacta est
In p̄mis dicit aliqui p̄tra scōm expedi-
ens q̄ absq̄ discussione eoz q̄ hactenus fa-
cta sunt non pōt sincere et p̄ p̄sciētiāz sere-
natione illud fieri quod p̄ponit. **Nā** si B̄n-
dictus ex vna pte cum suis adherētibz aut
alij ex altera sūt culpabiles de scismate aut
heresi vel de rebellionē aut alio tali vitio. q̄
liter tales absq̄ recognitione p̄prie culpe et
postulatione venie indulgentiā apud deū
et homines merebuntur. non remittitur pe-
na nisi p̄fiteatur culpa? **Sed** responde-
mus q̄ hec obiectō friuola est et sophistica
atq̄ fieri posset in oī materia dubia sicut
fieret ad impediendū viam cessionis libe-
re absq̄ discussione iusticie. **Dicimus** igit
fm̄ catholicā veritatē q̄ in dubijs potest
fieri confessio sub conditione et extali con-
fessione veniam absolutam peccator cōse-
quet. **Addimus** ad hec q̄ oia et fere oia di-
ci possunt dubia in foro exteriori que non
dū sunt iudicialif diffinita. **Propterea** n̄
lus erit scrupulus obediedo dño **B̄ndicto**
etiā vbi fuisset heretic? aut scismatic? si reli-

quiesceret vel si B̄ non p̄staret per diffinitivā
sniam eccle. **Similr** de subditis rebellan-
tibz si qui fuissent diceret. **Quis** nesciat
multa apud antiq̄s patres et nūc q̄ttidie to-
lerari. ut de simonijs et alijs que si iudicia-
liter essent ventilata et p̄uicta/tolerari non
possent. **Supaddim** q̄ tota res p̄ns ma-
gnis dubioz inuolucris p̄tectā est et vtriusq̄
colorata **Sed** nec sunt aliqua que p̄prie
et nude tangāt opposita fidei q̄n magis in
factis diuersis et diuersimode receptis q̄s i
iure p̄sistunt. **Nulli** idcirco p̄nt aut vix p̄nt
de scismate et heresi p̄naces p̄uinci in hac
pte **Deniq̄** dicim? q̄ regula m̄ḡalis theo-
logie nō d̄z nos scrupulū inq̄rere ut fiat di-
scussio/illa. s. regla q̄ si illō sit dubiū an li-
ceat an si liceat illō fieri. si fiat certū ē illō eē
peccatū qm̄ p̄ p̄dicta nō habebit rōnabili-
ter dubiū de eis q̄ fuerint p̄cordata et p̄e-
supponet q̄libet aut nō errasse/aut de erra-
tis penitere. et ita in suo honoris gradu/ iu-
re/aut saltim mia remanere. **Eterū** ab
alijs scōa fieret obiectio/ p̄tra scōm expedi-
ens. **Crimina** inq̄unt nō ita generaliter re-
manere d̄nt impunita/ alioq̄n incēntium
tribuerēt delinq̄ndi. **Sz** nec/ salua p̄scien-
tia/ forsan poterit d̄ns **B̄ndict**? ea ratifica-
re aut nō infringere q̄ facta sunt/ nisi p̄tūm
veniā et nouā p̄firmationē singuli p̄ se pe-
tant. aut nisi de nouo abilitent et ordinent
Sz respōdm? q̄ frequēter p̄cipue i delictis
tangētibz cōitatem aut homines grandis
status/consultius tolerātur errores cōies.
qm̄ vindicari seuro rigore quererentur.
Quāqd nō tolerat ecclā meretrices? **Nōne**
hec est exp̄ssa prudētissimi **Augustini** sen-
tētia in septis suis multis/ cui? dicta sicut
nec alioz hic nō inserim? q̄ a clericis satis
cognoscitur. q̄ insup magis rōnem q̄re tā-
lia dicta sunt. q̄ vbi dicta sūt/ nūc et alias of-
ferre conamur. **Non** deessent ratōnes et ex-
empla/ nisi breuitatis amor obstaret/ et si n̄
experientia doctrice pateret veritas.
P̄terea quod additur de conscientia do-
mini **Benedicti**/ satis dissoluitur per hoc
idem dictum/ q̄ etiam vbi mala fuissent p̄-
petrata. illa potest salua conscientia p̄ do-
no et vtilitate tanti negotij complendi/ iole-
rando dissimulare. **Sicut** regulariter vez
est q̄ prelati non solum potest imo debz
aliqua agere vel omittere propter genera-
lem inclinationem subditorum/ vbi etiaz
quandoq̄ mala esset/ que alias agere v̄l o-

mittere in grane delictum sibi verteretur.
Juxta quod inferunt aliqui / qz etiam vbi
via cessionis minus bona fuisset. tamē at-
tentis deliberationibz omnium subditorum
super postulatione huius vie / dominus
Benedictus illā acceprare tenebat / sicut nūc
acceptavit / q̄stuncūqz alias ad eā acceptā-
dam nō fuisset artat⁹ vel artandus. Sed h̄
omittam⁹. volum⁹ enī nihil discuti de fact⁹
hacten⁹ vel inde. Rursus ea q̄ facta sunt in
pmotionibz et similibz durate subtractione
auctorizata sunt p ordinarios loco / ad q̄s
ge iure cōi spectabāt talia. Cur ergo nō po-
terit dñs Benedictus p̄sumere illos / qui a se
aut p̄decessoribz suis fuerant ad hec electi
et p̄moti / imemores nō fuisse sue salutis. q̄
re neq̄bit absqz scruplo tolerare ne dicam⁹
approbare q̄ facta sunt. Deniqz qd̄ sub-
iungit de venia singulatim postulada ma-
gis ad verecundā multoz turbationē q̄m
ad tranquillitatē et pacē / satis eē debet postu-
latio venie generalis et modis honestis
executa. Facit p̄dictis qz oīa sacramē-
ta / nisi forte p̄nia / vim suā habēt / vt collatō
ordinū baptism⁹ et similia / q̄stuncūqz fue-
runt a peccatoribz distributa. stante tñ debi-
ta intēione faciēdi q̄ ecclia facere intēdit / et
p̄cipue vbi nō ex affectata ignorātia iuris /
sed ex facti iuscitia peccatū exortū ē. p̄p̄ea
non erūt reordinādi iam ordinati. Dein
de tertio objicient aliq̄ cōtra idē secundū et
tertū expediēs. et dicēt qz implicatō est i ter-
minis / vt dñs B̄ndictio fiat obedia tanq̄
summo p̄tifici. et nihilomin⁹ coartē eius
p̄as ad certā / et p̄ ceteros modos : et qz sibi
coadiutores sociēt. Sed n̄idemus p̄-
mo iuxta positionē illoz q̄ subtractionē qz
licite fieri potuisset cōfirmār. sic reuera aut
in isto aut in mltis casibz p̄t euenire. Dici-
mus itaqz qz papalis dignitas nō p̄ extollē-
tia aut fauore p̄sone / s̄ p̄ ecclie vtilitate a
xpo statuta ē / quāob̄tē fm̄ exigentiā vtilita-
tis ecclie / tanq̄ finis / d̄z hec dignitas agibi-
lia sua moderari. p̄f̄rim in eis q̄ nō sūt exp̄s-
sa in iure diuino. Hoc enī dicere eēt de iure
naturali cuiuslibet policie qd̄ violari non
p̄t aut mutari. Si q̄tingit qz p̄dicta fie-
ri sit expediēs p̄ ecclia / attentis circūstātijs
negocioz / aut vidz p̄t culpā dñi B̄ndicti
seu aliq̄s ei⁹ p̄ditiones / min⁹ ciuiles et viles
ecclie. et vbi nō eēt culpabiles / aut p̄pter
generalē affectiōz et deliberationē omnium
subditoz / etiā vbi errarent et minus bene

iudicarent / dicim⁹ non solū ista licere fieri
imo posse p̄surgere obligatōnē ad agendū.
Nec in h̄ derogat auctati papali neqz ple-
nitudini potestatis sue collate sibi a xpo s̄z
implet. Nā posse mala et inexpedientia ec-
clesie facere / q̄s diceret eē posse / q̄s crederet
hoc a christo collatū extitisse. Porro de istis
cpalibus admistrationibz eccliaz possessi-
onū / iuriū / beneficioz / et similibz xps p̄ se
ipm̄ imediate nullaten⁹ se intromisit / nec
ordiare curauit. sciēs et volēs talia eē varia-
bilīa fm̄ exigentiā tempoꝝ / p̄sonaz et locoꝝ
rū / ad cōmunē ecclie vtilitatē. nō ad vnus
aut paucoz singularē pompā / aut inutilez
vanitates / sine voluntate. Ratio postulat
nec negam⁹ / vt dñs pape et suis cardinali-
bus fiat sufficiens p̄uisio de bonis eccliaz /
sticis / sicut olim summo sacerdoti inferior-
res / suas d̄cimas offerebā. S̄z hec p̄uisio
nonne poterat adimpleri / absqz h̄ qz necessi-
te sit ex toto ius ordinariorū cassari vel suspē-
di. Profecto sic. Postremo dicēt aliq̄ qz
hec via q̄ dicit media compleri non potest
absqz cōsilio hui⁹ obediētie generali / et ita
cadit in illud qd̄ videt velle fugere. Dicim⁹
dem⁹ qz si cōsiliū generale nō q̄rret fieri ni-
si sub modificationibz tactis in hac via me-
dia. non videret incōueniēs aut pericul⁹
celebrare h̄mōi cōsiliū. Cesarēt enī omnia
q̄ cōtra ipius vtilitatē audiuim⁹ allegari.
Nihilomin⁹ illud cōsiliū neq̄z iudicam⁹
necariū p̄ p̄lemēto celeriori et faciliiori hu-
ius vie. et absqz impensū innūeris / et tractu
tp̄is. qz nūc interim p̄p̄s ista concordata
sūt / dubia quedā oriēt sup̄ p̄uocatione
cōsiliū / et q̄busdā similibz / q̄ hic cessant. Du-
bitabit forte ali⁹ qz dñs B̄ndictus audita
ista via illā aut impedit / aut nō cōcorda-
bit. Propterea forte tutus est / vt ante oīa
secrete / q̄stum fieri poterit h̄atur p̄sensu
maioꝝ omnium istū obediētie / aut saltē p̄-
cipalū / vt cōi consensu totius sue obediē-
tie / fiat oblatio talis / cui vniversali p̄sen-
sui si renuat assentire. quis nō videbit tūc
ei⁹ modū p̄cedendi penit⁹ improbabilem
eē. quis non iudicabit ab eo iure recedēdū
fore. Non. n. poterit aliq̄ tergiversatione /
fauoria scismatis et subuersiōis ecclie de-
negari. Et si quis ad extremū dubitauit
rit similitur de principibz alijs qz nō appo-
babūt vtiā hanc mediā / fatemur h̄ non vlti-
quaqz certū esse / nisi p̄nt in moralibz sumē-
da est certitudo ex his q̄ vt i pluribz fm̄ rei

risimiles et pbabiles coniecturas euenisse
Si in oibus pdicta via nihil petit difficil/
 le aut onerosum vel inhonestum/queritur
 ppter quid pncipes et plati debeant impro/
 bare/maxime pro tanto bono reuentionis
 obedientie huius totalis obtinendo. Quid
 eni graue erit q oia indulgeant pterita / et
 non discutiant q dñs Benedictus habeat
 at bonos psiliarios nō suspectos cuiusq;
 pri/psm quoz iudiciū agat qd actur est/ q
 ipse a vindicando prias aut alienas iniuri/
 as immunis sit/ et deo committat/ aut certe
 vniuersali bono ecclesie et pacifillas donet
Ide dicitur de subditis qbuscuq; erga do/
 minū Bñdictū. Profecto nihil istoz diffi/
 cile ē nisi forte apd illos/apd qd bñlitas et
 caritas et ecclesiastica vnitas fuerint onerose/
 scz q turbationib; gaudent et querunt q sua
 sua sunt/nō q Jesu xpi. Aut q suis senten/
 tijs ceruicosa aiositate nimis credūt. Aut
 si difficulta esse ista quisq; contēderit/anim
 aduertat ille obsecro si plures sint in alijs
 vjs/difficultates et ambages/aut viam ali/
 quā oī difficultate carentē afferat i mediū
 nos letis animis cōplectemur. **O** si h vel
 facere nō vult. vel qd magis credim? non
 pōt tunc cū aliqd agere necesse sit/ ppat no
 biscum in hanc sniam/ et attendat qd plus
 hēardāni p ecclesia. vel sic stare/ imo q tūdie
 magnis lapsib; corruere/ et dñm Bñdictuz
 incarceratū esse/ et cardiales suis honorib;
 spoliatos/ et pncipes ad p̄tionē piculosaz
 dispositos videre/ aut q ita p̄parem? nos
 p hāc reuentionē p̄mā et totalē huius obedie/
 m? et q̄liter/ si qd q̄suerit/ iā in p̄r̄sum ē
 et a prudētiorib; erit diligent? inq̄rendum
 et inueniendum facilis.

Finis.

Decreta in sessione
 publica cōcilij generalis Constantien. die
 sabbati. ix. octobris. Anno. M. CCC. LVII. Et
 pmo pbemiū sup futuris cōcilij celebran/
 dis/ et puisione aduersus futura scismata

Reques generalium conciliorum ce/
 lebratio: agri dñici precipua
 cultura est. q̄ vepres spinas et
 tribulos heresū/erroz et scis/
 matū extirpat/ excessus corri/
 git. deformata reformat/ et vineā dñi ad fru/
 gē vberime fertilitatis adducit. Illoz et o

neglectus premissa disseminat atq; fouet.
Dec p̄teritoz tempoz recordatio/ et p̄ntiū
 psideratio/ an oculos nros ponit. **E**a p̄
 hoc edicto p̄petuo sancim? decernim? atq;
 ordinamus/ vt amodo generalia concilia
 celebrentur. Ita q p̄mū a fine huius cōcilij i
 q̄nquenniū immediate sequēs. **S**ecundū
 vōla fine illi? mediate sequētis concilij in
 septenniū/ et deinceps in decenniū p̄petuo
 celebrentur in locis q summus p̄ntifex p̄ mē
 sem ante finē cuiuslibet concilij approban/
 te et psentiente concilio/ vel in eius defectū
 ipm conciliū deputare et assignare teneat/
 vt sic p̄ quādā continuationē semp aut psi/
 liū vigeat. aut p̄ t̄mini p̄uidētā expectet.
Quē terminū liceat summo p̄ntifici de frat^z
 suoz scē romāe eccie cardinaliū psilio/ ob/
 emergētes forte casus abbreviare/ et nulla/
 ten? proget. **L**ocū aut p̄ futuro concilio cele/
 brādo deputatū absq; euidentē necitate nō
 mutet/ et si forte casus aliq; occurrerit q ne/
 cessariū videret ipm locū mutari/ puta ob si/
 diōis guerraz pestē aut silis. **N**ic liceat sū/
 mo p̄ntifici de pdictoz frat^z aut duaz p̄ti/
 um ipoz psensu atq; s̄ b̄septē/ aliū locū p̄/
 us deputato loco viciniore et aptū s̄ eadez
 tū natione/ surrofare/ nisi idē v̄l s̄le ipedi/
 mētū p̄ totā illā nationē vigeret/ tūc ad ali/
 quē aliū locū viciniore alteri? natōis aptū
 hmōi conciliū potit vocari/ ad quez plati et
 aliq; q ad conciliū solēt cōuocari/ accederē tene/
 ant ac si a p̄ncipio loc? ille fuisset deputatus.
Quā tū loci mutationē v̄l termi breuiatōz
 teneat dicit sum? p̄ntifex l̄time/ et semel p̄ an/
 nū an p̄fixū t̄minū publicare/ et irimare/ v̄t
 ad ipm conciliū celebrandū pdicti possint
 statim termino cōuenire. **S**i vero qd
 absit in futurū scisma oriri contingeret/ ita
 q duo vel plures p̄ summis pontificib; se/
 gerent/ a die quo ipi duo vel plures insi/
 gnia pontificatus publice assumpserint.
 seu administrare ceperint. intelligatur ipoz
 tūre terminus concilij tūc forte v̄ltra an/
 num pendens/ ad annū primum breuiat?
 ad quos omnes prelati et ceteri qui ad con/
 cilium ire tenentur/ sub penis iuris et alijs
 per conciliū imponendis/ absq; alia vo/
 catione conueniāt. **N**ec non imperator ce/
 teriq; reges et p̄ncipes personaliter vel p̄
 solennes nuncios tanq; ad commune inē/
 dium extinguendum/ p̄viscera misericor/
 die Jesu christi ex nunc exorati cōcurrant.
Et q̄libet ipoz p̄ romano p̄ntifice se gerēs

Decretū concilii constantien

infra mēsem a die q̄ sciam habere potuit/
aliū vel alios assumpsisse papat̄ insignia
vel papam administrasset teneatur sub in-
timatione maledictionis eterne et amissio-
nis iuris si quod forte sibi quesitū eēt a pa-
patu/ quā ip̄o facto incurrat. et vltra hoc ad
quaslibet dignitates actiue et passiue sit in-
abilis. cōciliū ipsum ad terminū anni p̄di-
ctuz loco prius deputato celebrandū indi-
cere et publicare. et p̄ suas litteras cōpetito-
ri vel cōpetitoribz ipsum vel ipsos puocā-
do ad causam/ vel ceteris p̄latis ac p̄ncipi-
pibus q̄stum in eo fuerit intimare. **N**ec nō
termino p̄fixo sub penis p̄dictis ad locum
cōciliū p̄sonaliter se transferre. nec inde di-
scedere/ donec p̄ cōciliū causa scismatis/ ple-
narie sit finita. **H**oc adiuncto q̄ nullus eoz
p̄cedētiū de papatu i ip̄o cōcilio vt papa p̄si-
deat. **Q**uinimo vt tāto liberi⁹ et citi⁹ eccle-
sia vnico et idubitato pastore gaudeat/ sint
ipsi oēs de papatu p̄tendētes/ postq̄ ip̄m
cōciliū inceptū fuerit/ auctate hui⁹ sc̄e sino-
di ip̄o iure ab oī administratiōe suspēsi/ nec
eis aut eoz alteri/ donec cā ip̄a p̄ cōciliū ter-
miata fuerit quolibz a quoq̄ sub pena fau-
torie scismatis obediāt. **E**t si forte electio
nē romani p̄ntificis p̄ metu q̄ caderet in cō-
stantē vlx seu imp̄sionē de cetero fieri cō-
tingat/ ip̄am nullius d̄cernim⁹ efficacie vl-
momēti/ nec posse p̄ sequentē cōsensum eti-
am metu p̄dicto cessante/ ratificari vel ap-
probari. **N**on t̄m liceat cardinalibz ad aliā
electionē p̄cedere/ nisi ille sic elect⁹ forte re-
nūciat/ vel decedat. donec per generale cō-
ciliū de electione illa fuerit iudicatū/ et si p̄ce-
dāt nulla sit electio ip̄o iure. **S**intq̄ sic se-
cūdo eligētes et elect⁹ si se papatu i gessit/
oī dignitate/ honore/ et statu etiā cardina-
latus et p̄ntificali/ ip̄o iure p̄uati/ et inabiles
de cetero ad easdē/ ac etiā ad papalē/ nec a-
liquis eidē secūdo electo vt pape sub pena
fautorie scismatis obediāt quoq̄ modo. **E**t
eo casu cōciliū de electione pape p̄uideat il-
la vice. **S**ed liceat imo et teneant electores
omēs aut saltē maior ps ip̄soz/ quā cito si-
ne piculo p̄sonaz p̄nt/ etiā si piculū omniū
bonoz immineret/ se trāsferre ad locū tutū
et metu p̄dictū allegare/ corā notarijs publi-
cis et notabilibz p̄sonis in multitudine po-
puli/ in loco insigni/ ita tamē q̄ allegantes
metū huiusmodi/ habeāt in ip̄ius met⁹ al-
legatione exp̄mere specie et q̄litate dicti me-
tus/ et iurare solenniter/ q̄ metus taliter al-

legatus est verus/ et q̄ credunt se ip̄m posse
probare/ et q̄ per maliciā vel calumniā bu-
iusmodi metu non p̄ponūt. **N**ec vltra pro-
ximū futurū conciliū vllō modo possit dif-
ferri allegatio dicti metus. **T**eneant in su-
per postq̄ se trāstulerint/ et metu allegaue-
rint modo p̄dicto. puocare sic electum ad
conciliū/ quod cōciliū si vltra annum
pendeat a die puocationis huiusmodi/ in-
telligatur ad animum vt supra ip̄o iure ter-
minus breuiat⁹/ et nihilominus teneatur
electus ip̄e sub penis p̄dictis. et cardina-
les puocantes sub pena amissionis cardi-
natus et omniū beneficiorū suozum. quā
ip̄o facto incurrant/ infra mēsem a die puo-
cationis/ cōciliū ip̄m vt supra dicitur
indicere et publicare/ et q̄s citi⁹ poterit inti-
mare/ cardinales ip̄i/ ceteriq̄ electores ad
locū concilii tempore conuenienti persona-
liter se transferre/ et vsq̄ ad finē cause expe-
ctare. **T**eneantur quoq̄ prelati et ceteri vt
supra ad cōuocationē cardinaliū t̄m/ si for-
te sit elect⁹ puocare cessare/ accedere. **E**t
sic elect⁹ in cōcilio ip̄o non p̄sedeat/ quin-
imo sit a termino iniandi cōciliū ip̄o iure
ab omni administratiōe papat⁹ suspensus/
nec sibi a quoq̄ sub pena fautorie scisma-
tis quomodolibet obediatur. **E**t si infra
annū ante diem iudicii concilii p̄tingant
supra dicti casus. vlx q̄ plures se gerāt pro
papa/ vlx q̄ vn⁹ p̄ metu seu imp̄sionē eligat/
cēseāt ip̄o iurē. tā gerētes se p̄ papa q̄ elect⁹
p̄ metu seu imp̄sionē/ et cardiales ad dictū
cōciliū puocati/ teneātq̄ in ip̄o cōcilio cōpa-
rere p̄sonaliter. cām exponere et iudiciū cōciliū
expectare. **E**t si dictis casibz occurrētibz
p̄tingat forte casus aliq̄s q̄ necariū sit locū
cōciliū mutare/ vel obsidiōis vlx guerre vlx pe-
stis vel silis/ teneāt nihilomin⁹ tam oēs su-
p̄dicti q̄s omēs p̄lati/ ceteriq̄ qui ad con-
ciliū ire tenent ad locū proximiorē vt p̄mittit
qui sitabilis ad conciliū p̄uenire. possitq̄
maior pars p̄latorum qui infra mēsem ad
locū certum declinauerint/ illum sibi et ali-
is pro loco concilii deputare/ ad quem cete-
ri conuenire teneantur/ ac si a p̄ncipio fuisset
deputatus. **C**ōciliū aut vt p̄fert duo-
catū et aggregatum de h̄mōi scismatis causa
cognoscēs/ et in p̄sumaciā electoz seu gerē-
tiū se pro papa vel cardinaliū si forte veni-
re neglexerint. litem dirimat/ cām q̄ diffini-
at/ ac culpabiles i scismate p̄curādo/ seu nu-
triendo/ vlx in administrādo/ aut obediēdo

vel administrantibus fauendo seu contra interdictum supius eligendo, vel caluniosos in alio legando mentis, etiam ultra predictas penas, cuiusmodi gradus statim seu preminentie existant ecclesiastice vel mundane sic puniat, ut videlicet rigore trahat ceteros in exemplum. **A**t autem metus seu impulsionis molestia in electione pape eo formiduloso euitet, quod tunc christiani in laetabilius eorum incussio seu factio preterit, ultra predicta specialiter ducimur statuendum, quod si quis huiusmodi mentis vel impulsionem aut violentiam electoribus ipsis vel alicui eorum in electione pape intulerit, seu fecerit aut fieri procurauerit, vel factum ratum habuerit, aut in hoc consilium dederit vel fauorem, facientem ve scienter receperit vel defensauerit, aut negligens in executione penarum inferius memoratarum extiterit, cuiuscumque status gradus vel preminentie fuerit, etiam si imperialis regali pontificali aut alia quibus ecclesiastica aut seculari prefulgeat dignitate, illas penas ipso facto incurrat, quod in constitutione felicis recordationis Bonifacii pape octauis que incipit Felicitas, continetur illis effectualiter puniat. Ciuitas vero etiam si quod absit urbs Romana fuerit vel alia queuis vniuersitas, que talia facienti consilium vel auxilium dederit aut fauorem, vel infra mensuram saltem taliter delinquentem prout tanti facinoris enormitas exegerit, facultas ei affuerit non ducit puniendum, eoispo subiacet ecclesiastico interdicto. Et nihilominus propter dictam urbem pontificali et supra, eoispo sit puata dignitate non obstantibus priuilegijs quibuscumque. **V**olumus insuper quod in fine cuiuscumque concilii generalis hoc decretum publicetur solenniter nec non quoad omnes et vbi cumque romani pontificis electio imminet facienda ante ingressum conclauis legatur et publice intrometur.

Finit.

Sequitur sermo

eiusdem cancellarij factus in die circūcisiois dñi corā papa apud tarasconam.

Apparuit grā dei et saluatoris nri omib; homib; erudiens nos, vt abnegātes impietate et secularia desideria, sobrietate iuste ac pie viuamus in hoc seculo, et reliq; que nūc audiuit ex epla pauli, vestra deuotio. **Q**uā apparuit grā dei

et saluatoris nri, ad eam cum fiducia thronum gratie eius, vt misericordiam eius consequamur et gratiam in auxilio optino. **N**ā quod finis hoster sup nos, et nos debilitati contractis iacem in uno et limo profigimur, confundat pelagiana heresis, quod gratiam dei per subleuatione necessariam abnegare presumit. **R**ursus quod de gratia dei sermo habendus est et de nomine Iesu, que nemo potest dicere nisi in spiritu sancto, vt ipse Iesus secundum nomen suum sit nobis Iesus, vt preterea condēnatos in curia iusticie gratie nos curia suscipiat, dum interim sedet in throno sue gratie, postquam legitimum tempus conparendi pretereat, appellemus ad curiam et thronum gratie, illic nos presentemus in confessionibus vbi soror nostra mater est eiusdem gratie, et aduocata nostra, que plane despiciere nos non poterit. **C**aro enim et sanguis noster est et curie sue iura defendet, iura gratie. **S**ed quis est iste thronus gratie. **A**lle pculdubio puer hodie circumcisus, cuius vocatum est nomen Iesus, vt per iesum gratia fieri sicut lex per moysen data est, vt saluaretur mundus per ipsum, quem vidimus plenum gratia, immo gratiatum. **D**eus meus, misericordia mea, inquit propheta. **E**t quid misericordia nisi gratia. **S**ed dicit fortasse timidior aliquis, **E**go apertos habeo oculos cordis in lumine fidei, et lucerna euangelice veritatis hodiernae intueor in puero seueritatem diuine iusticie seueram, valde, que etiam proprio filio dei non pepercit, quin eum nuditati et frigori et duro vulnere dum tenellus circumciditur exponeret. **E**t tu mihi apud ipsum puerum inuenite thronum gratie repromittis. **S**i in viridi hoc fecit deus, si innocentissimo filio non pepercit, in sicco quid fiet peccatoribus seruus qualiter ignoscet. **Q**uin etiam mater eius, mater benedicta, quibus oculis peccatores inspiciet, qui tota hodierni doloris sui causa sunt, qui totam sue grandis anxietatis materiam prebuerunt, dum propter eos vni genitum dilectissimum, ex acri vulnere cruentum, ex nuditate et frigore vagientem cognoscit et dolentem. **A**uero quisquis hoc dixerit sciat nil tale timendum, satisfactum est iusticie, satiata est, non puniet bis in id ipsum, cum qui gratiam huiusmodi pueri flagellati meruit, qui factus est a deo nobis iusticia atque redemptio, in quo et si iusticia appareat in ei, attritio de propter peccata nostra, supereminet tamen apparet gratia dei, quod vt seruus